

ЗМІСТ

Передмова	11
I. ІСТОРИЧНА НАУКА В УКРАЇНІ	14
1. Історіографія та джерелознавство історії України (загальні праці) .	18
Персоналії істориків.....	26
2. Наукова робота з історії України	39
Конференції.....	40
Конгреси	48
Форуми.....	48
Семінари, колоквиуми, студії	48
Читання	49
Круглі столи	50
Архіви	50
Музеї.....	51
Бібліотеки	55
Пам'ятки історії та культури. Їх охорона	56
Повернення культурних та історичних цінностей	69
3. Викладання історії.....	70
4. Спеціальні історичні дисципліни	81
II. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ	89
1. Бібліографічні покажчики	89
2. Загальні праці	102
Населення. Демографія	105
3. Історія військової справи	108
4. Історичне краєзнавство	111
Історія окремих регіонів	115
Історія міст і сіл.....	123
Історія підприємств	145
5. Українська діаспора та політична еміграція	148
Культура.....	151
6. Зв'язки України з державами і народами світу	157
7. Наука. Освіта. Культура	159
Наука	159
Мова	160
Освіта	160
Вища	161
Середня.....	162
Література.....	162
Бібліотеки	163
Засоби масової інформації	163
Мистецтво	163
Господарсько-побутова культура населення України (господарство, промисли, побут, звичаї, обряди, народне мистецтво)	166
8. Релігія. Церква	169
Персоналії релігійних і церковних діячів.....	186
III. ДАВНЄ НАСЕЛЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ (до IX ст. н.е.)	189
1. Джерелознавство та історіографія	189
Джерела.....	189
Огляди джерел	189
Історіографічні дослідження	189
2. Загальні праці до всього періоду	190
3. Населення доби кам'яного та бронзового віку	190
4. Кіммерійці, скіфи, сармати та інші племена.....	191
5. Античні міста Північного Причорномор'я	192
6. Давні слов'яни	193
IV. КИЇВСЬКА РУСЬ І ДОБА ПОЛІТИЧНОЇ РОЗДРІБНЕНОСТІ (IX-XIII ст.).....	194
1. Джерелознавство та історіографія	194
Джерела.....	194
Огляди джерел	194

<i>Історіографічні дослідження</i>	196
2. Загальні праці до всього періоду	197
3. Виникнення, соціально-економічний і політичний розвиток Київської Русі.....	198
4. Князівства доби роздрібненості (XII—XIII ст.)	201
5. Населення причорноморських степів IX-XIII ст.	203
6. Культура	204
V. УКРАЇНА В XIV - СЕРЕДИНІ XVII ст.	206
1. Джерелознавство та історіографія	206
<i>Джерела</i>	206
<i>Огляди джерел</i>	206
<i>Історіографічні дослідження</i>	211
2. Загальні праці до всього періоду	212
3. Соціально-економічний розвиток	212
4. Політичне становище	216
5. Проблеми етногенезу і націогенезу	220
6. Запорозьке козацтво	220
<i>Персоналі!' політичних діячів</i>	221
7. Визвольна боротьба народних мас України (XIV- перша половина XVII ст.).....	221
8. Визвольна війна українського народу середини XVII ст.	222
9. Наука. Освіта. Культура	223
VI. УКРАЇНА В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVII-XVIII ст.	227
1. Джерелознавство та історіографія	227
<i>Джерела</i>	227
<i>Огляди джерел</i>	228
<i>Історіографічні дослідження</i>	233
2. Загальні праці до всього періоду	235
3. Соціально-економічний розвиток	235
4. Політичне становище. Соціальні та національно-релігійні рухи	241
<i>Персоналії політичних діячів</i>	247
5. Північне Причорномор'я в кінці XVIII ст	249
6. Україна у Північній війні.....	249
7. Західноукраїнські землі	250
8. Наука. Освіта. Культура	250
VII. УКРАЇНА В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст	255
1. Джерелознавство та історіографія	255
<i>Джерела</i>	255
<i>Огляди джерел</i>	255
<i>Історіографічні дослідження</i>	257
2. Загальні праці до всього періоду	258
3. Соціально-економічний розвиток.....	258
4. Україна у Вітчизняній війні 1812 р.....	260
5. Суспільно-політичне життя та національний рух.....	261
<i>Декабристи</i>	261
<i>Кирило-мефодіївці</i>	261
6. Кримська війна 1853-1856 рр.	262
7. Західноукраїнські землі	262
8. Наука. Освіта. Культура	263
VIII. УКРАЇНА В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX ст	269
1. Джерелознавство та історіографія	269
<i>Джерела</i>	269
<i>Огляди джерел</i>	269
<i>Історіографічні дослідження</i>	273
2. Загальні праці до всього періоду	275
3. Соціально-економічний розвиток.....	275
<i>Зміни класової структури населення</i>	286
4. Суспільно-політичне життя та національний рух.....	286

5. Західноукраїнські землі.....	288
6. Наука. Освіта. Культура	289
IX. УКРАЇНА НА ПОЧАТКУ ХХ ст. (1900-1917 рр.)	302
1. Джерелознавство та історіографія	302
<i>Джерела</i>	302
<i>Огляди джерел</i>	302
<i>Історіографічні дослідження</i>	305
2. Загальні праці до всього періоду	306
3. Соціально-економічний розвиток	306
4. Суспільно-політичне життя та національний рух.....	308
<i>Політичні партії та рухи</i>	310
5. Україна напередодні і в роки революції 1905-1907 рр	311
6. Україна в період Першої світової війни (1914-1916 рр.)	311
7. Західноукраїнські землі	313
8. Наука. Освіта. Культура	314
X. УКРАЇНА В 1917-1920 рр.	323
1. Джерелознавство та історіографія	323
<i>Джерела</i>	323
<i>Огляди джерел</i>	324
<i>Історіографічні дослідження</i>	326
2. Загальні праці до всього періоду	327
3. 1917 рік в Україні	327
4. Політичні партії та рухи	331
<i>Селянський повстанський рух</i>	332
5. Утворення УНР. Діяльність Центральної Ради	333
6. Українська держава гетьмана П. Скоропадського	334
7. Відродження УНР. Директорія	336
8. Утворення УСРР	337
9. Міжнаціональні відносини	339
10. Західноукраїнські землі. ЗУНР.	
Українсько-польська війна	339
11. Україна в міжнародних відносинах	342
12. Наука. Освіта. Культура	343
XI. УКРАЇНА В 1921-1939 рр.	347
1. Джерелознавство та історіографія.....	347
<i>Джерела</i>	347
<i>Огляди джерел</i>	348
<i>Історіографічні дослідження</i>	350
2. Загальні праці до всього періоду.....	353
3. Суспільно-політичне життя	353
<i>Формування тоталітарної системи</i>	356
<i>Репресії 20-х - 30-х років</i>	357
4. Соціально-економічний розвиток	360
<i>Нова економічна політика</i>	365
<i>Промисловість</i>	367
<i>Сільське господарство</i>	367
<i>Колективізація</i>	367
<i>Голод в Україні</i>	369
<i>Голодомор 1932-1933 рр.</i>	369
5. Західноукраїнські землі	370
6. Міжнаціональні відносини	374
7. Україна в міжнародних відносинах	374
8. Наука. Освіта. Культура	375
XII. УКРАЇНА В ПЕРІОД ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 рр.).....	384
1. Джерелознавство та історіографія.....	384
<i>Джерела</i>	348
<i>Огляди джерел</i>	387
<i>Історіографічні дослідження</i>	390
2. Загальні праці до всього періоду.....	392
3. Україна на початку Другої світової війни	394
<i>Возз'єднання західноукраїнських земель з УРСР</i>	394
4. Україна в початковий період Великої Вітчизняної війни.....	394
5. Україна в роки нацистської окупації	395
<i>Партизанський рух. Радянське підпілля</i>	400

ОУН. УПА	401
6. Визволення України Радянською армією	404
7. Учасники Великої Вітчизняної війни	406
8. Окремі місцевості, міста і села у роки війни	407
9. Народне господарство в ході війни	410
10. Репресії на фронті і в тилу	412
11. Україна о міжнародних відносинах	413
12. Наука. Освіта. Культура	414
XIII. УКРАЇНА В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 40-х - ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 50-х РОКІВ ХХ ст.....	418
1. Джерелознавство та історіографія	418
<i>Джерела</i>	418
<i>Огляди джерел</i>	418
<i>Історіографічні дослідження</i>	419
2. Відбудова і розвиток народного господарства.....	420
<i>Голод 1946-1947 рр</i>	423
3. Суспільно-політичне життя	423
<i>Репресії 40-х - початку 50-х рр</i>	424
4. Наука. Освіта. Культура	425
XIV. УКРАЇНА В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 50-х - ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 80-х РОКІВ ХХ ст.....	428
1. Джерелознавство та історіографія	428
<i>Джерела</i>	428
<i>Огляди джерел</i>	429
<i>Історіографічні дослідження</i>	429
2. Загальні праці до всього періоду	430
3. Соціально-економічний розвиток.....	430
4. Суспільно-політичне життя	431
<i>Опозиційний рух 60-80 років: дисиденти, правозахисники</i>	433
5. Україна в міжнародних відносинах.....	434
6. Наука. Освіта. Культура	434
XV. УКРАЇНА В 1985-1991 рр.	440
1. Джерелознавство та історіографія	440
<i>Джерела</i>	440
<i>Огляди джерел</i>	440
<i>Історіографічні дослідження</i>	440
2. Соціально-економічний розвиток.....	441
3. Суспільно-політичний розвиток	442
<i>Правозахисний рух другої половини 80-х - початку 90-х років</i>	443
4. Україна в міжнародних відносинах.....	444
5. Наука. Освіта. Культура... ..	444
XVI. РОЗВИТОК УКРАЇНИ ЯК НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ	445
1. Джерелознавство та історіографія.....	445
<i>Джерела</i>	445
<i>Огляди джерел</i>	445
<i>Історіографічні дослідження</i>	445
2. Загальні праці до всього періоду	446
3. Суспільно-політичне життя	446
<i>Політичні партії, масові рухи та громадянські організації, об'єднання в Україні</i>	450
<i>Міжнаціональні відносини</i>	452
4. Діяльність органів влади.....	452
<i>Законодавча</i>	452
<i>Виконавча</i>	452
<i>Судова</i>	453
<i>Прокуратура</i>	453
<i>Нотаріат</i>	453
<i>Збройні Сили України. Чорноморський флот</i>	454
5. Соціально-економічні перетворення	454
<i>Фінанси. Банки</i>	457

<i>Промисловість, будівництво, транспорт, зв'язок, торгівля</i>	457
<i>Сільське господарство</i>	458
6. Соціальна інфраструктура	458
<i>Охорона здоров'я</i>	458
<i>Побут</i>	459
<i>Фізична культура. Спорт</i>	459
<i>Туризм</i>	461
7. Екологічні проблеми	463
8. Україна в міжнародних відносинах	464
<i>Культурні, наукові зв'язки з народами зарубіжних країн</i>	469
9. Наука. Освіта. Культура	469
<i>Наука</i>	470
<i>Мова</i>	473
<i>Освіта</i>	474
<i>Вища</i>	475
<i>Середня</i>	478
<i>Література</i>	480
<i>Бібліотечна справа</i>	481
<i>Засоби масової інформації</i>	483
<i>Мистецтво</i>	484
<i>Кіно</i>	487
10. Автономна Республіка Крим	487
АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ	488
Іменний покажчик	558
Географічний покажчик	620
Список переглянутих і розписаних джерел	636